

STRIP 2012

Zpravodaj Řízení letového provozu České republiky, s. p.

Řízení letového provozu
České republiky

ROČNÍK XIII

ČÍSLO 124

LEDEN

**Organizační změny
v roce 2012** (str. 2)

**Tomáš Matonoha: Profese
řídícího by mě bavila** (str. 3)

**Kolektivní vyjednávání
na rok 2012** (str. 4)

**Bezpečnostní
kampaně „Doletíš“** (str. 5)

**Fotoreportáž
ze Žofína** (str. 8)

**Fotbalový turnaj ECC 2012
na Strahově** (str. 7)

Foto MICHAEL SEDLÁČEK

Po 100 letech byl Kašparův Blériot opět vystaven na Žofíně, tentokrát v rámci předvánočního setkání zaměstnanců ŘLP ČR, s. p.

Organizační změny v roce 2012

Vážení kolegové,

v souvislosti s organizačními změnami v Řízení letového provozu České republiky, s. p., účinnými od 1. ledna 2012 přinášíme seznam vedoucích zaměstnanců nově vytvořených nebo nově zařazených organizačních útvarů podniku.

Útvar strategie a manažerské podpory:

- ředitel Ing. Luboš Hlinovský,
- vedoucí oddělení strategie a mezinárodní koordinace – Martin Podešva,
- vedoucí oddělení security – Mgr. Tomáš Horák,
- vedoucí oddělení vnějších vztahů – JUDr. Richard Klíma.

Divize personální a finanční:

- ředitelka Ing. Miloslava Mezerová,
- náměstek ředitele pro sekci finanční – Ing. Lubomír Straka,
- náměstkyně ředitele pro sekci personální – Ing. Renáta Cvrčková,
- vedoucí personálního oddělení – Ing. Iveta Krchová.

Divize plánování a rozvoje letových navigačních služeb:

- vedoucí oddělení právního a veřejných zakázek – JUDr. Zbyněk Fibich, v rámci nově vytvořeného oddělení jsou dva referáty: právní a veřejných zakázek
- vedoucí referátu právního – JUDr. Jana Mašková,

- vedoucí referátu veřejných zakázek – Ing. Lenka Zimmerová,
- sekce realizace projektů a investic:
- vedoucí oddělení (kancelář projektu Neopteryx) – Michal Sakala,
- sekce letecké školy:
- vedoucí oddělení vzdělávání personálu LNS – Zdeněk Herman,
- vedoucí střediska letového ověřování a výcviku pilotů – JUDr. David Tomajer, který zároveň vykonává funkci vedoucího oddělení vzdělávání a výcviku pilotů,
- vedoucí oddělení letového ověřování ve středisku letového ověřování a výcviku pilotů – Ing. Alena Žiková.

DPERFIN

Pracovní výročí zaměstnanců ŘLP ČR, s. p.

V prvním měsíci roku 2012 oslaví kulaté výročí pracovního poměru u ŘLP tyto zaměstnanci:

Čermák Zdeněk , operátor reprografické techniky – DPRO/LIS/RDO	15 let
Schierová Zuzana , ekonom specialista – DPERFIN/SPER/PAM	20 let
Šebesta Milan , správce provozního objektu – DRSL/SLRL/ESR	20 let
Brabec Michal , Ing., vřlp I – DRSL/SLRL/LKKV-LPS	20 let
Synáček Petr , vřlp I – DRSL/SLRL/LKKV-LPS	25 let
Malý Miroslav , supervizor na TS II – DPRO/ATMS/NAVCOM	30 let
Miloslav Vavřina , administrátor ATS I – DPRO/ATMS/S	30 let

Srdčně blahopřejeme!

REDAKCE

Statistiky provozu

listopad 2011/2010

Letiště Praha-Ruzyně: Srovnání počtu denních pohybů a průměrného zpoždění/let

FIR Praha: Srovnání počtu denních pohybů (IFR) a průměrného zpoždění/let

Počet pohybů na letištích – Česká republika

Praha			Brno			Ostrava			Karlový Vary			
2010	2011	v %	2010	2011	v %	2010	2011	v %	2010	2011	v %	
listopad	11 591	10 603	-8,5	1 574	1 362	-13,5	1 073	753	-29,8	333	299	-10,2

Počet pohybů (IFR) ve FIR Praha

Počet pohybů (IFR) ve FIR Praha			Nárůst provozu v %		Průměrné zpoždění na let v min.	
2010	2011		11/10		2010	2011
listopad	48 955	48 698	-0,5		0,02	0,00

flying⁺ REVUE

V čísle 1/2012 leteckého časopisu Flying revue vyšel pod názvem Nové nebe nad Evropou **velký rozhovor s Ing. Janem Klasem**, generálním ředitelem ŘLP ČR, s. p., o nové podobě evropských letových cest i o vzdálenějších vizích. **red**

Statistiky provozu

Počet pohybů na letišti Praha

LISTOPAD 2011/2010

Zdroj: AI

2010 2011

celkový počet

11 591 10 603

nejvyšší počet/den

(25. 11.) (4. 11.)

452 438

nejvyšší počet/hod.

(11. 11.) (3. 11.)

42 40

Počet pohybů ve FIR Praha

LISTOPAD 2011/2010 (IFR)

Zdroj: AI

2010 2011

celkový počet

48 955 48 698

nejvyšší počet/den

(25. 11.) (4. 11.)

1 778 1 828

nejvyšší počet/hod.

(3. 11.) (4. 11.)

153 145

Profese řídícího by mě bavila,

říká v rozhovoru Tomáš Matonoha, známý český herec, ale také moderátor. Přesvědčit jsme se o tom mohli na letošním předvánočním setkání na Žofíně, kde nás celým večerem skvěle provázel. Mezi jeho nejznámější filmy patří Mistrí, Gympl či Bobule.

Původně jste chtěl být právníkem. Jak jste se vlastně dostal k herectví?

Na práva jsem se hlásil dvakrát, a nikdy mě nevzali, tak jsem se rozhodl, že zkusím JAMU, a ono to vyšlo napoprvé. Na práva se mi už pak nechťelo, protože to bylo hodně o protekci ...

Moderoval jste předvánoční večírek Řízení letového provozu ČR, s. p. Když moderujete firemní akce, držíte se striktně scénáře večera nebo je i prostor pro improvizaci?

Když mi zadavatelé důvěřují, tak rád improvizuji, s tím mám lepší zkušenosti, pak to funguje lépe. Každý večírek je úplně jiný, někdo má napsaný scénář a chce to přesně, jak je to napsáno, někdo vám řekne, kdy máte začít a kdy skončit. Večírek Řízení letového provozu byl zrovna hodně volný, což mě baví.

Kolik večírků v průměru moderujete za rok?

Za rok tak dvacet. Tři měsíce třeba nemoderuji nic a pak mám například sedm večírků za měsíc. Je to hodně nepravděpodobné a vůbec se na to nemohu spoléhat.

Jak se cítíte při moderování přímých přenosů pro televizi?

Tři nebo čtyři roky jsem žádný přímý přenos nemoderoval a z jistých důvodů už ani nechci. Je to poměrně náročná disciplína – psychicky i fyzicky. Už se mi nechtělo přesvědčovat určité lidi v televizi o některých věcech, co jsem měl vymyšlené, jestli budou dobré, nebo nebudou. V zásadě je za to většinou málo peněz a málo času na přípravu, tak jsem si řekl, že dokud budou panovat takto neprofesionální podmínky, které se nabízejí moderátorům při přímých přenosech, tak se tím nebudu zabývat.

Je pro vás v moderování někdo vzorem?

Přímo vzor nemám, ale mám rád třeba Tomáše Hanáka, Jaroslava Duška, Petra Čtvrtníčka či Miloše Knora.

Jste moderátor, filmový a divadelní herec, producent, píšete texty k písním. Co vás momentálně nejvíce zaměstnává?

Momentálně se nejvíce věnuji divadelnímu herectví. Můžete mě vidět v A Studiu Rubín v Talkshow, v brněnské Redutě v představení Na forbině s T. M., ve hře Produkt v divadle Lávka a v Komedio-grafu, to je tak všechno.

Dočetla jsem se, že jste s rodinou zažil velmi dramatický let. Změnil se po tomto zážitku váš vztah k létání?

Málem s námi spadlo letadlo a od té doby nelétám. To je asi tak v kostce vše, nechce se mi o tom moc mluvit.

Byl jste se někdy podívat u nás v Jenčí v Řízení letového provozu? Co si o této profesi myslíte?

Nebyl, ale určitě bych se rád přišel podívat, dřív jsem chtěl být pilotem a letectví mě hodně zajímalo. Práce řídícího by mě bavila, ale teď už je asi pozdě s touto profesí začínat. ☺

Několik let jste natáčel pro televizi seriál Comeback. Čekal jste, že vůbec první český sitcom bude mít takový úspěch? Přeci jenom je to dost specifický žánr.

Myslím, že to nečekal nikdo. Původně jsem podepsal smlouvu na šestnáct dílů, nakonec jich bylo padesát jedna. Momentálně už se netočí a nic nenásleduje tomu, že by se mělo pokračovat. Nevím, proč se v Čechách nedělají sitcomy. Dostal jsem několik nabídek v jiných sitcomech, ale nic se zatím nerealizuje. Na jaře bych měl točit seriál, ale ne sitcom.

V červenci 2012 bude mít premiéru snímek Polski film, ve kterém hrajete. Prozradíte nám o čem tento film bude?

Je to film o natáčení filmu. Mám tam roli producenta. Jan Budař hraje režiséra. Je to trochu autobiografické a zároveň i dokumentární. Oficiálně vycházely mystifikační informace, na tiskové konferenci jsem vystupoval jako producent a Budař jako režisér, ale to bylo z toho důvodu, že takové role máme v tomto snímku.

Musím se zeptat na vaše slavné vystoupení Dopis KSČM v pořadu Na stojáka. Jak vznikl tento nápad?

Říkám to v úvodu skeče. Inspirovali mě samotní komunisté svou činností za posledních 90 let. Sledoval jsem v televizi, že členové toho klubu si chtějí stěžovat na to, jak se mluví sprostě v televizi, což mi přišlo strašně absurdní, když za 40 let jejich vlády tady nastala devastace společnosti včetně devalvace jazyka. Někdo si

stěžuje na to, co vlastně způsobil, a to mi přišlo tak absolutně nehorázné, že jsem se rozhodl, že ten skeč schválně přezenu. Myslel jsem si, že to nikdo neodvysílá.

Ještě se věnujete stand-up comedy Na stojáka?

Rok a půl jsem to nedělal, ale teď jsem dostal informaci, že pořad Na stojáka by měl být na České televizi, takže pokud mi to vyjde časově, tak bych si tam nějaké věci připravil. Občas jsem teď jezdil se skupinou Komici, s. r. o., což je taková parta herců z pořadu Na stojáka, kteří jezdí po zájezdech.

Po jaké roli touží Tomáš Matonoha?

Rád bych si zahrál v detektivce, to je žánr, který jsem nikdy nedělal. Rád bych si ho zkusil, baví mě to. Chtěl bych si zahrát detektiva či vyšetřovatele, ale klidně i vraha, záleželo by, jak by to bylo napsané.

DOMINIKA VRKOTOVÁ

curriculum vitae

TOMÁŠ MATONOHA

Narozen: 13. 3. 1971

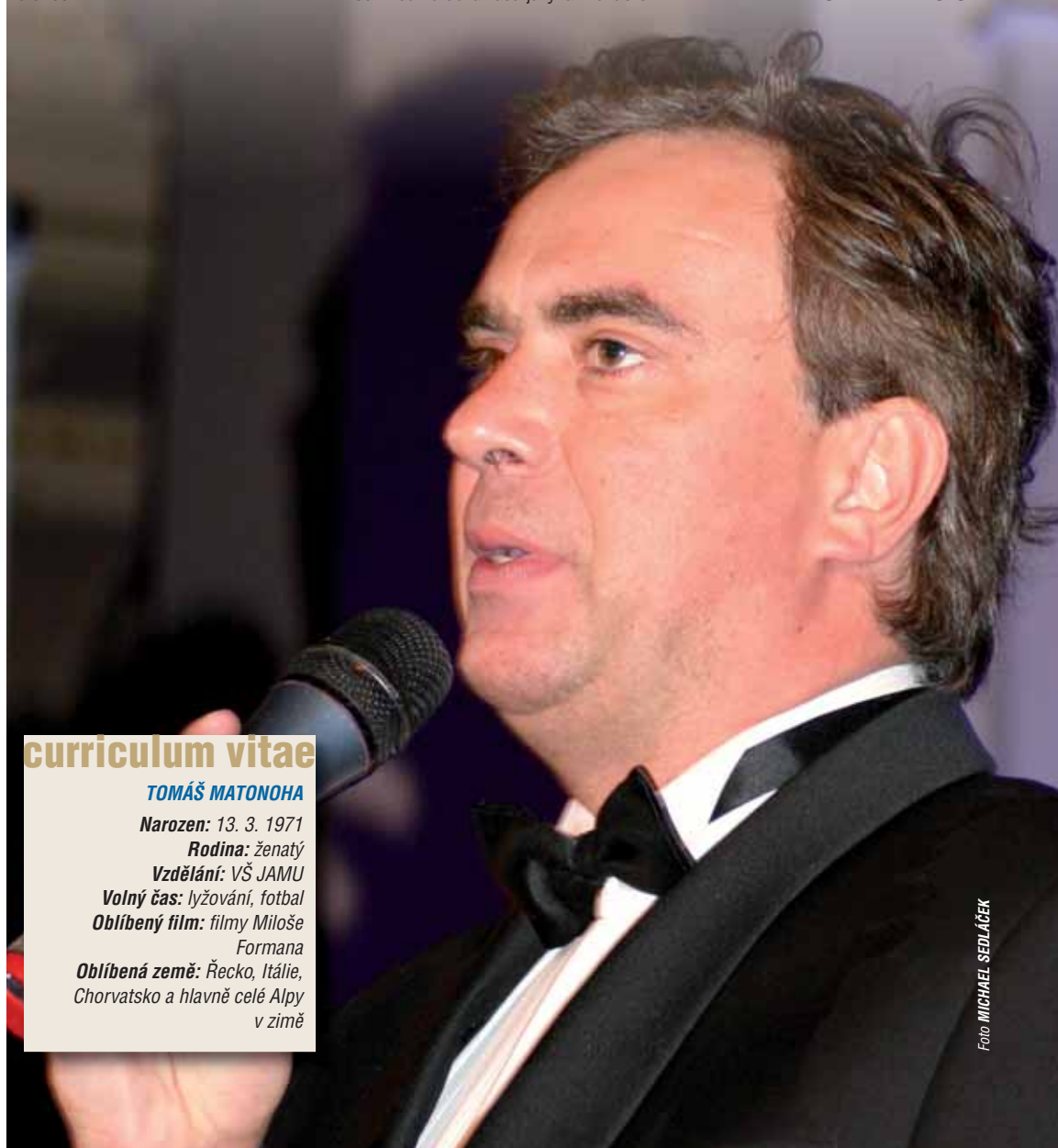
Rodina: ženatý

Vzdělání: VŠ JAMU

Volný čas: lyžování, fotbal

Oblíbený film: filmy Miloše Formana

Oblíbená země: Řecko, Itálie, Chorvatsko a hlavně celé Alpy v zimě

Objektiv

Generální ředitel Řízení letového provozu ČR, s. p., Ing. Jan Klas předal 16. prosince 2011 na slavnostním setkání zaměstnanců na Žofíně **ocenění ve dvou kategoriích**. V první – **zaměstnanec ŘLP ČR, s. p.**, – dostal ocenění za profesionální přínos v oblasti rozvoje služeb řízení letového provozu v České republice a za dlouhodobou vynikající mezinárodní reprezentaci podniku **Ing. Ivan Hubert**. Na fotografii jsou (zleva) Jiří Nedoma, Jan Klas, Ivan Hubert.

mis

V kategorii **Neziskové organizace**, s nimiž ŘLP ČR, s. p., spolupracuje v rámci své společenské odpovědnosti, získal ocenění **Dětský domov Unhošť**. Plaketu převzala vedoucí vychovatelka **Karla Jirkovská (na snímku)**. Druhou oceněnou institucí ve stejné kategorii bylo **Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko pro nevidomé Dědina, o. p. s.** Za něj plaketu převzala ředitelka střediska **Mgr. Marie Schifferová**.

mis

Ve středu 21. prosince 2011 byly pod vánočním stromem v IATCC **malým obyvatelům Dětského domova v Unhošti** rozdávány dárky. O jejich zakoupení se postarali ti zaměstnanci ŘLP, kteří si předtím na stromku vzali obálku s přáním konkrétního dárku a následně vybranému dítěti jeho přání splnili.

mis

Kolektivní vyjednávání na rok 2012

Kolektivní vyjednávání s oběma odborovými organizacemi (CZATCA, PV OSD) bylo **uzavřeno v předposledním prosincovém týdnu roku 2011**.

Jeho výsledkem jsou nové mzdové předpisy, které platí od 1. ledna 2012. Přináší závazek podniku v podobě 3% nárůstu mzdových tarifů u kategorií A a B a 3% nárůstu objemu mzdových prostředků na základní mzdové tarify kategorií S, B, C, D a L oproti skutečnosti k 31. 12. 2011. Pro zaměstnance sekce LNS regionálních letišť zůstanou mzdové tarify či objem mzdových prostředků na úrovni roku 2011. Nově byla v obou mzdových předpisech koncipována roční odměna pro rok 2012, která bude vyplácena ve dvou částech. První část roční odměny je nároková ve výši 100 %. Výplata druhé části této odměny je vázána na plnění plánů výnosů LPS. Došlo také k dohodě o výši motivační odměny pro rok 2012 a o podmínkách pro vznik nároků na ni. Všechny podrobnosti jsou uvedeny ve zmíněných mzdových předpisech, které jsou uveřejněny na podnikovém intranetu. S oběma odborovými organizacemi byly podepsány dodatky ke kolektivním smlouvám, které zpřesňují některá jejich ustanovení a přináší nové závazky v oblasti pracovních nároků. Mzdové předpisy, dodatek č. 4 ke KS s CZATCA a dodatek č. 2 ke KS s PV OSD jsou uveřejněny na **podnikovém intranetu**.

Děkuji všem, kteří se vyjednávání účastnili, za jejich věcný a konstruktivní přístup při prosazování požadavků a nároků zaměstnanců, za věcnou argumentaci a také za naslouchání názorům druhé strany.

MILOSLAVA MEZEROVÁ, ředitelka divize personální a finanční

CANSO – hodnotící zpráva za rok 2011

Zpráva vypracovaná DPRM/OSP byla v prosinci 2011 dokončena. Jejím účelem je poskytnutí stručného a konsolidovaného přehledu aktivit organizace CANSO s podílem ŘLP ČR v roce 2011. Cílem zprávy je rovněž zhodnocení přínosů, které členství ŘLP ČR v jednotlivých globálních a evropských pracovních skupinách CANSO přináší. Slouží také nejen k výměně informací mezi zástupci, ale i k informování ostatních zaměstnanců ŘLP ČR včetně vedení podniku.

Součástí hodnotící zprávy je i příloha obsahující stručný přehled základních informací o organizaci CANSO a stanovení nákladů, které byly v roce 2011 vynaloženy podnikem ŘLP ČR na účast v této organizaci.

Dokument najdete na **intranetových stránkách DPRM** v sekci CANSO – hodnotící zprávy.

LUKÁŠ ŘEZNÍČEK, ÚSMP/MK

Inzerce

Bilance roku 2011

- Obhájet rating AAA z roku 2010
- Překročit hranici milionu klientů
- Vzdělávat Čechy ve finanční gramotnosti
- Zařadit se mezi nejdynamičtější firmy v ČR
- Rezervovat analytické zázemí pro poradce
- Dát oblék od šampaňského do čistoty

100 let OVB

OVB

Finanční podpora pro Evropu

Máme za sebou úspěšný rok, děkujeme vám za vaši důvěru.

Bezpečnostní kampaně „Doletíš“

Bezpečnostní kampaně známé pod názvem „Doletíš“ vznikly v roce 2009 z iniciativy ÚCL ve spolupráci s MDČR, LAA, ÚZPLN, AeČR a dalšími subjekty civilního letectví. Cílem bylo přispět k prevenci v bezpečnosti letectví, zejména toho sportovního.

První řada kampaně obsahovala tištěné materiály, které měly posloužit jako doplňková pomůcka při základním a opa-

V této řadě kampaně chceme nejen poukázat na rizika, na nebezpečí přeceňování vlastních schopností a na jiné příčiny krizových událostí v letovém provozu, ale také alespoň ve zkratce ukázat, jak lze mimořádné situace řešit. Snažíme se prezentovat, že v civilním letectví existuje systém, který pokrývá všechny jeho oblasti, ať už jde o výcvik posádek letadel, řídicích letového provozu i dalších profesí, kon-

možnost podívat, velmi oceňujeme vstřícný přístup ŘLP, ČSA i Letiště Praha při natáčení těch dílů, které se jich tematicky dotýkají. Myslíme si totiž, že civilní letectví u nás opravdu patří ke špičkovým odvětvím a že se rozhodně nemáme ani ve srovnání s nejvyspělejšími státy za co stydět, naopak. I to je signál, který bychom rádi, zvláště v této době přesycené nedobrymi zprávami, chtěli k veřejnosti vyslat.

Potěšila nás nejen ochota vedení těchto společností, ale i přístup řadových pracovníků, ať už při přípravě natáčení, nebo při jeho vlastní realizaci. Je pochopitelné, že ne každému je příjemné mluvit na kameru. I to je důvod, proč bychom jim, i všem dalším obětavým lidem, kteří se na realizaci kampaně podíleli, chtěli ještě jednou touto cestou poděkovat.

PETR NAVRÁTIL, ÚCL

Ředitel sekce letové a provozní

kovacím výcviku mladých pilotů. Druhá řada, která navázala v roce 2010, obsahovala krátké audiovizuální klipy zaměřené na nejčastější příčiny nehod v oblasti sportovního létání. V této části byly použity zejména dokumentární materiály ze skutečných incidentů a nehod.

Třetí řada, kterou se snažíme realizovat od loňského roku, je určena i širší veřejnosti. I proto jsme tentokrát přizvali ke spolupráci pana režiséra Juraje Šajmoviče a technické zpracování svěřili produkční společnosti Road Movies. Pana režiséra tato práce natolik zaujala, že se třeba v budoucnu dočkáme seriózního filmu z leteckého prostředí.

strukci a údržbu techniky a v neposlední řadě pochopitelně i samotný způsob řízení letového provozu. Systém, kde uvědomování si rizik a pocit odpovědnosti je samozřejmější než jinde. Systém, který, pokud je správně nastaven, dokáže eliminovat jednotlivou chybu nebo selhání a činí tak z letectví technicky nejvyspělejší, ale i nejbezpečnější druh dopravy. Dopravy, která se dynamicky vyvíjí, ať už se jedná o počty pohybů nebo růst přepravních výkonů, ale zároveň se daří zvyšovat její bezpečnost a pravidelnost.

Protože jsme chtěli přiblížit problematiku letectví také laické veřejnosti a ukázat i prostředí, kam se běžný člověk nemá

Zájem ÚCL o naši spolupráci na tomto projektu nám umožnil využít této příležitosti, abychom letecké veřejnosti prezentovali, alespoň v tomto minimálním rozsahu, náš zodpovědný přístup k otázce bezpečnosti v letovém provozu a s tím související výcvik řídicích letového provozu a dispečerů FIC. Scénáře poslední, třetí řady klipů jsou částečně ovlivněny skutečnou tematikou praktických cvičení prováděných na našem simulátoru.

Všem svým kolegům, kteří se na přípravě těchto materiálů podíleli nebo jen byli ochotni tolerovat přítomnost kamery během výkonu své služby, tímto velice děkuji za jejich vstřícný přístup.

MARTIN KŘÍKLAN, ŘLP ČR, s. p.

Vedoucí oddělení Simulátor

Stránky kampaně: www.doletis.cz,
www.caa.cz foto **KAMIL RODINGER**

Inspiromat

„Toto je začátek na cestě v přijímání transsexuálů v Thajsku, otevíráme tak možnost, jak je začlenit do pracovního procesu v různých oborech. Kdo ví, třeba budou v budoucnu dokonce vykonávat taková povolání, jako ještě nikdy předtím, budou z nich například policisté, vojáci nebo i piloti.“

Vybraný transsexuál, který bude pracovat pro charterovou leteckou společnost PC Air.

„Několikrát jsme deklarovali, že se České aerolinie budou stále více zaměřovat na trhy v postsovětském teritoriu, které mají z dlouhodobé perspektivy významný potenciál. V letošním roce jsme otevřeli tři nové linky do tohoto regionu, čtvrtou, do ázerbájdžánského Baku, zahajujeme tuto neděli. Na většině zavedených linek do zemí bývalého Sovětského svazu jsme letos přidali nové frekvence nebo navýšili sedačkovou kapacitu. Plánované otevření nové linky z Prahy do Ufy je jen dalším krokem v naplňování naší strategie a proměny dopravní sítě. Pro letní sezonu 2012 České aerolinie připravují i další novinky a obchodní aktivity na tamním trhu.“

Jiří Marek, viceprezident Českých aerolinií pro obchod a marketing.
Tisková zpráva, prosinec 2011.

„Je to skutečně poprvé, kdy podobné dálkově ovládané letadlo vzletne a přistane na letadlové lodi. Jde o velmi neobvyklý a mocný stroj, který je těžké zpozorovat. Změní námořní letectví.“

Cyndi Wegerbauerová, mluvčí korporace Northrop Grumman v Palmdale v Kalifornii. Přes USA převáželi nový bezpilotní letoun, lidé mysleli, že je to UFO.

„Je to brána do světa, kde je Havel známou osobností. Tímto krokem bychom se k jeho odkazu přihlásili a připomněli ho všem návštěvníkům.“

Fero Fenič, pořadatel Febiofestu, zahájil petici pro přejmenování letiště v Ruzyni na Letiště Václava Havla.

„Život bez rizika nestojí zato.“

Charles Augustus Lindbergh, americký letec, známý především prvním solovým přeletem Atlantského oceánu v roce 1927.

Připravila DV

Zápisník z cest (tentokrát) Roberta Bakaláře

Cestujeme daleko, blízko, tentokrát Rumunsko ...

Blíží se prodloužený víkend, a tak se pojďme společně vypravit za poznáním místa, kde pobýval obávaný hrabě Dracula. Jeho pravé jméno je však Vlad Ţepeş.

I v době feudalismu proslul nesmírnou krutostí vůči svým nepřítelům, a proto dostal přezdívku Dracula z rumunského slova dracul, což se česky překládá jako ďábelský.

Během tří hodin vlakem z Bukurešti, kde stojí zato prohlédnout si Ceauşeskův palác, se dostáváme do Braşova, nádherného městečka v Karpatech, jehož dominantou je úchvatné náměstí a černá věž. Další zajímavostí je, že zde v centru města najdete nejužší uličku ve východní Evropě, „Strada sfori“ (na obrázku). Večer můžete strávit v kavárnách či typických putykách.

Druhý den se dá krátkou procházkou dojet na autobusové nádraží, odkud co 30 minut odjíždí autobusy směr Bran, což je jeden z hradů, kde údajně přespával hrabě

Dracula. Bran patří k nejhezčím hradům jak v Sedmihradsku, tak i v celém Rumunsku. Můžeme zde obdivovat bohaté sbírky umění, zbraní a lidové tvořivosti. Avšak skutečný hrad je dnes pouhou zříceninou v pohoří Fagaras asi 120 km od Branu. Ráno můžete vyrazit vlakem do luxusního horského střediska Sinaia, odkud pěšky dojdete k zámku Peluş který je dnes

v soukromém vlastnictví. Jeho krása učarovala i samotnému Ceauşekovi, který tento zámek používal jako letní sídlo a nechal se jím inspirovat pro stavbu vládního paláce v Bukurešti. Pokud již nemáte více dovolené, tak jako já, nezbyvá vám nic jiného než krásné Rumunsko opustit přes Bukurešť a snad s ještě naším chleboďárcem ČSA zpět domů, do Prahy.

Co se děje na ruzyňském letišti?

Ruzyňské letiště opět v hledáčku útočníků s laserem

Evropská agentura Eurocontrol za loňský rok zaznamenala 4266 laserových incidentů. Proti roku 2008 jde o čtyřnásobný nárůst. V USA se takových útoků v roce 2009 událo 1527, loni pak 2836, tedy téměř dvakrát tolik.

V USA je už narušování komerčních letů federálním zločinem, trestají ho i některé unijní země. Začátkem roku 2011 začala v České republice platit novela, která zapovídá použití laserových zařízení v těsném okolí letišť. Za její nedodržování hrozí pokuta až pět milionů korun.

Útočníci nejčastěji zaměřují silné lasery na startující a přistávající letadla. V obou případech jde ale o nejkritičtější fáze letu, kdy se piloti musí nejvíce soustředit.

Po přijetí novely útoků výrazně ubylo, snad přece jen zabrala hrozba tvrdých sankcí v případech dopadení.

Avšak rok 2012 někdo neslavně zahájil celou sérií laserových útoků na letadla přistávající v Ruzyni.

Druhého ledna hned třikrát v rozmezí od devatenácti do dvaadvaceti hodin byly ozářeny přistávající Airbusy s kapacitou 150–160 míst v každém. Třetího ledna v devatenácti dvacet tři ozářil laser kabinu přistávající Cesny s deseti lidmi.

Pokaždé byl zdroj laserového paprsku stejný. Vycházel z bohnického sídliště. Skoro to vypadá, jako by někdo zkoušel vánoční dárek. Ten někdo ale záměrně ohrožoval téměř 500 životů nic netušících pasažérů.

Policie ČR okamžitě na hlášené místo incidentu vyslala vrtulník, který prozkoumával okolí. Čtyřikrát policisté kroužili ve vzduchu a hledali zdroj zeleného, tedy nejsilnějšího laserového paprsku. Ten je schopen na dva metry zapálit papír. Zdroj nebezpečného záření však nebyl odhalen.

Oslnění pilotů laserem v kritické fázi přiblížení může mít nedozírné následky na průběh manévru, protože zrak pilota je na řadu sekund vyrazen a následuje výrazná ztráta prostorové orientace. Hrozí také trvalé poškození sítnice zasažených očí. V loňském roce jeden cestující, kterého v Praze ozářil laser, musel vyhledat lékařskou pomoc, protože v postiženém oku cítil pálení a bolest.

Je s podivem, že ani tak tvrdé sankce neodradí některé hlupáky od těchto krajně nebezpečných hrátek. Ale každý jednou udělá chybu a pak mu to zákon snad konečně spočítá.

Letiště Praha má první E – Gate

Ředitel služby cizinecké policie plk. Milan Majer spolu s ředitelem Letiště Praha Jiřím Posem dne 5. 12. 2011 na ruzyňském letišti slavnostně zahájili provoz automatického odbavovacího zařízení E – Gate.

Zařízení, v podmínkách Letiště Praha-Ruzyň pojmenované Easy Go, umožňuje samoobslužné odbavování občanů Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska, kteří jsou zároveň držiteli biometrického pasu a jsou starší osmnácti let. Jedná se o první zařízení tohoto typu v České republice, obdobná jsou využívána pouze na letišti ve Frankfurtu nad Mohanem a v Curychu. V rámci Policie ČR se jedná o vůbec první zařízení, které umožňuje získat biometrické informace z cestovního dokladu a následně je využít k ověření totožnosti držitele.

„Letiště Praha je prvním ve střední a východní Evropě, na kterém se zavádí automatická pasová kontrola. Zařazuje se tím mezi několik málo evropských letišť, které již tuto moderní technologii využívají,“ řekl Jiří Pos, ředitel a předseda představenstva Letiště Praha, a dodal: „Věříme, že tato služba významně urychlí odbavení na pasové kontrole.“

Automatický E-Gate usnadňuje a urychluje proces odbavení jak samotným cestujícím, tak policistům provádějícím hraniční kontrolu. Standardní doba odbavení policistou představuje 30 až 40 vteřin, zatímco odbavení v E-gate trvá 10–12 vteřin. „Zařízení Easy Go zajišťuje zvýšení a zrychlení efektivity práce cizinecké policie při zachování bezpečnosti při překračování státních hranic,“ řekl ředitel Služby cizinecké policie plk. Milan Majer.

Cestující zařízením prochází samostatně, bez asistence policisty nebo jiné osoby. Policista na proces odbavení pouze dohlíží, je operátorem zařízení a do procesu odbavení vstupuje pouze v případě zjištění nesrovnalostí.

Na Letiště Praha-Ruzyň bylo v prosinci 2011 instalováno první zařízení, do budoucna se počítá s instalací dalších několika bran.

30 speciálů s předními světovými státníky za dopoledne

Speciál, kterým z USA přiletěli manželé Clintonovi

Přiletěly se soustředily mezi devátou a jedenáctou hodinou dopoledne, odlety pak odpoledne mezi patnáctou a sedmáctou hodinou.

I když byly speciály odbavovány na starém letišti v areálu JIH, tedy stranou od běžného provozu letiště, byla koordinace pohybů letadel jak ve vzduchu, tak i na provozní ploše mimořádně náročná. Však také do posílených směn byli povoláni ti nejzkušenější. Dokonce ani počasí nenachystalo žádné komplikace, a tak vše dopadlo na výbornou.

Z tiskových zpráv ČTK připravil **OLDŘICH STANĚK**, AI, foto **JAN MIKYNA**, DPRO/ATMS

Vírníky

Vírník (také autogrya) je, stejně jako vrtulník, **stroj těžší vzduchu**. Je opatřen rotujícími nosnými plochami nazývanými rotor. Vírník má motorem poháněnou vrtuli (tažnou nebo tlačnou), jejíž tahová síla působí dopředný pohyb. Na rozdíl od vrtulníků však vírník nemá rotor poháněný vlastním motorem. Při dopředném pohybu vznikají aerodynamické síly, které rotor roztáčí.

Vírníky by se údajně měly začít vyrábět v Česku v jihlavské firmě Jihlavan airplanes, s. r. o., Skyleader Aircraft. Za projektem stojí konsorcium českých, čínských a amerických firem. Generální ředitel státní agentury CzechInvest Miroslav Křížek prohlásil, že „půjde o výrobu zcela nového stroje, který ještě nikde na světě nelétá“.

Trh v Číně je v kategorii lehkých letadel málo rozvinutý, a je tedy pravděpodobné, že Číňané budou mít o nové

Malý seriál

5 Zatímco společnost Emirates rostla a prosperovala, Katar a Abú Dhabí, území s mnohem větším ropným bohatstvím než jejich průbojný soused, přihlížely se směsí obdivu a závidění. Katar odešel z Gulf Air v roce 1993, když dospěl k přesvědčení, že tento společný podnik nenaplní požadovanou očekávání. Svou vlastní leteckou společnost konkurující Emirates na poli mezinárodní dopravy začal vyvíjet až v roce 1997, kdy byl mladý Katarán jménem Akbar Al Baker jmenován generálním ředitelem.

Z poloviny ve vlastnictví katarské vlády a z poloviny vlastněné soukromými akcionáři (především z královské rodiny) měly v roce 2010 Qatar Airways 82 letadel v provozu a dalších 180 objednaných, včetně pěti A380 a 80 zbrusu nových A350, pro které je tato spolupráce zároveň jakýmsi uvedením na trh. Jsou jednou z pouhých šesti leteckých společností, které získaly pět hvězdiček za kvalitu svých služeb. Toto hodnocení uděluje firma Skytrax, zabývající se výzkumem trhu se specializací na letectví. I přes drobné zaváhání, způsobené zpožděným otevřením nového letiště v Doha, jsou Qatar Airways na dobré cestě k rychlému rozvoji. V červnu 2010 byla k 90 stávajícím trasám přidána Barcelona, Buenos Aires a São Paulo.

Pokud má vůbec Al Baker nějaké obavy, že trh nebude schopen absorbovat tak širokou kapacitní nabídku, nedává to najevo. Říká, že jeho podnik i místní konkurenti vykazují dvojciferné hodnoty růstu a ukazatele počtu cestujících a výnosů nevykazují žádné klesající tendence. Myslí si, že

stroje zájem. Podle neověřených zpráv by se do Číny mělo exportovat až tisíc kusů vírníků.

O výrobě v Česku proběhlo nejprve jednání americké firmy Groen Brothers Aviation, která se zabývá vývojem vírníků již od roku 1986, s konkurenčními českými výrobci letadel, ale dohoda nebyla uzavřena. Nyní by se v jihlavské firmě měly vyrábět dva typy vírníků – dvou- a šestimístný.

Vírník však zatím není nikde na světě certifikován, ale několik jich létá v rámci experimentů. Certifikace je především kvůli bezpečnosti velmi komplikovaná a může stát až stovky milionů korun. Kvůli takto vysokým nákladům na certifikaci stroje firma Groen Brothers Aviation hledá pomoc při financování v Číně.

Vírníky byly využívány už před druhou světovou válkou jako pozorovací letouny. Jejich výhodou byla nízká rychlost a krátká startovací dráha. V průběhu druhé světové války a později i ve válce ve Vietnamu bylo ale jejich využití zastíněno klasickými vrtulníky.

mis, ilustrační foto airlines.net

Nový motor H80

Letecká divize americké firmy GE **pomůže českému leteckému průmyslu**. Společnost představila v prosinci 2011 v pražských Letňanech svůj vůbec první motor, který byl vyvinut mimo USA. „*Mohli jsme se obrátit na zkušené lidi z USA, s nimiž jsme spolupracovali už dříve, ale našli jsme je tady,*“ uvedl viceprezident americké GE Aviation Bred Mottier. Vývoj v Česku trval necelé tři roky. Za tu dobu byla vybudována továrna, zajištění zaměstnanců i navržen nový turbovrtulový motor H80 určený pro menší letadla. Od roku 1976 je to první letecký motor, který čeští odborníci vytvořili.

Dobré je, že součástky potřebné pro výrobu motoru jsou z 95 % českého původu od dodavatelů, jako je například firma Avia. Zásahu na oživení českého leteckého průmyslu má i stát, který na projekt poskytl granty v celkové výši zhruba 70 milionů korun.

mis

Fotbalový turnaj ECC 2012 na Strahově

Pravidelní čtenáři Stripu si jistě vzpomenou na článek z jara loňského roku o přípravách na uspořádání fotbalového turnaje řídících letového provozu (ECC) v Praze, který se uskuteční 18.–22. 6. 2012 **v areálu tréninkového střediska Sparty Praha na Strahově**.

Do Prahy se sjede 50 mužstev z celé Evropy, USA a Kazachstánu a nebudou mezi nimi chybět ani 2 české týmy.

Jedním z nich je tradiční účastník – mužstvo Prahy –, které až na 2 výpadky nevynechalo žádný turnaj od poloviny 80. let, a druhým bude nováček soutěže – tým Ruzyně –, který díky výborné funkcionářské práci jeho sportovního manažera J. Hůly z APP/TWR

Praha získal do svých řad mnoho zkušených hráčů z mužstva Prahy.

Přesto se větší naděje na úspěch v turnaji vzhledem k nižšímu věkovému a váhovému průměru jeho hráčů stále přisuzuje mužstvu Prahy.

Zatímco hráči obou mužstev pilně pracují na své fyzické kondici, organizační výbor již několik měsíců smluvně zajišťuje podmínky pro všechny hráče i jejich doprovod tak, aby jim jejich pobyt nic nenarušovalo.

Podepsané smlouvy má tedy nejen s hotely a provozovateli hřišť, ale např. i s plzeňským Prazdrojem, díky čemuž žádnému z hráčů nehrozí dehydratace ani křeče z nedostatku minerálů.

V příštích týdnech se tak pozornost začne přesouvat k řadě drobnějších úkolů při zajišťování kulturního programu na hřištích i na závěrečném večírku, přípravě cen, upomínkových předmětů, turnajového bulletinu a další.

Zanedlouho pak do Prahy přijede mezinárodní komise, která společně s organizačním výborem provede slavnostní rozlosování soutěže.

Od toho dne se pak po celé Evropě začnou hodnotit šance jednotlivých týmů na úspěch v turnaji a případný zisk některé z trofejí.

Informaci o výsledku losu i závěrečné přípravě našich týmů vám rádi zprostředkujeme v některém z jarních vydání Stripu.

ANTONÍN TICHÝ, ACC, foto internet

o letectví v Perském zálivu

v celém regionu je natolik vysoká poptávka, že není nutné dodržovat obvyklý konvenční způsob plánování kapacity. Předpokládá, že bude využívat 70 % objemu nového letiště a 75 % všech cestujících bude tranzitních. A dodává: „*Hluboce věřím našemu provoznímu modelu, který jsme vytvořili a který je v tuto chvíli velmi profitabilní.*“

Nicméně slibuje, že bez ohledu na to, co jeho konkurenti mohou udělat, nebude zvyšovat svůj podíl více, než může současný trh unést. Letečtí analytici se shodují, že Katar kontroluje své náklady lépe než kterýkoli z jeho soupeřů, Emirates nevýjimaje.

Relativně novým členem na trhu letecké dopravy v Zálivu je společnost Etihad z Abú Dhabí. Byla založena v roce 2003 královským dekretem a potvrzuje, že je nejrychlejší rostoucí společností v historii komerční letecké dopravy. Po objednávkách nových letounů za 8 miliard amerických dolarů v roce 2004 následovala další, dosud největší objednávka uzavřená na Farnborough Show v roce 2008 v hodnotě asi 43 miliard dolarů, zahrnující 100 závažných objednávek, 55 opcí a 50 kupních práv.

Zpracováno podle THE ECONOMIST

Foto internet

(pokračování v příštím čísle)

Žofín 16. prosince 2011

